

Sygn. akt IV CNP 6/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi pozwanego
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w G.
z dnia 24 marca 2016 r., sygn. akt XII Ga (...),
w sprawie z powództwa J.Z.
przeciwko M.O.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 września 2017 r.,

odmawia przyjęcia skargi pozwanego do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez pozwanego M.O. skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w G. należy wskazać, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego uwzględniającym poglądy doktryny i orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje się jednolicie, że orzeczeniem niezgodnym

z prawem - w rozumieniu art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. - jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 18/09, niepubl.; z dnia 5 września 2008 r., sygn. I CNP 27/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.). Niezgodność z prawem powodująca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa musi mieć więc charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. Tę wykładnię wskazanej normy zawartej w przytoczonym przepisie podzielił Trybunał Konstytucyjny orzekając w wyroku z dnia 27 września 2012 roku, (Sk 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz.U. 2012, poz. 1104), że art. 424¹ § 1 k.p.c. rozumiany w ten sposób, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje tylko wtedy, kiedy niezgodność ta jest oczywista, rażąca i przybiera postać kwalifikowaną, jest zgodny z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W świetle przedstawionego stanowiska bezprawność judykacyjną, o której mowa w przywołanym 424¹ § 1 k.p.c., należy więc definiować w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2006 r., sygn. I CNP 14/06, niepubl.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. II CNP 124/06, niepubl.; z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. II BP 62/07, niepubl.; z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, niepubl., z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

Wniesione skargi podlegają wstępnej selekcji, albowiem Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest ona oczywiście bezzasadna (art. 424⁹ k.p.c.). Oceny bezzasadności skargi należy dokonywać w powiązaniu z przedstawioną wyżej i utrwaloną w orzecznictwie wykładnią

pojęcia „niezgodności prawomocnego wyroku z prawem”. Bezzasadność skargi jest oczywista, jeśli już z jej treści bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań wynika, że nie może być uwzględniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6.02.2009 roku, I BP 20/08, nie publ., z dnia 26.08.2008 r., III BP 3/08, nie publ., z dnia 20 czerwca 2007 r., II CNP 74/07, nie publ. oraz z dnia 22 czerwca 2007 r., V CNP 81/07, nie publ.). Niezgoda z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć bowiem charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, których to cech nie nosi zaskarżony rozpatrywaną skargą wyrok.

W skardze pozwany zarzucił jego niezgodność z art. 442¹ §1 k.c. z uwagi na uwzględnienie powództwa opartego na art. 299 k.s.h. skierowanego przeciwko pozwanemu jako prezesowi zarządu upadłej spółki „H.” sp. z o.o. mimo zasadności podniesionego przez pozwanego zarzutu upływu 10 letniego terminu przedawnienia roszczenia powoda. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd wskazał na motywy uzasadniające wyrażony przez ten Sąd pogląd, że o dowiedzeniu się przez powoda jako wierzyciela upadłej spółki o niemożności zaspokojenia się z jej majątku można mówić dopiero od dnia definitywnego zakończenia postępowania upadłościowego dłużnej spółki z o.o. ewentualnie od dnia sporządzenia ostatecznego podziału funduszy masy upadłości nie uwzględniającego powoda, stąd roszczenie objęte pozwem nie jest przedawnione. Przywołany przez skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09 (OSNC-ZD 2011, nr 1, poz. 17), w którym wskazano, że roszczenie przewidziane w art. 298 k.h. przeciwko członkowi zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ulega przedawnieniu z upływem 10 lat od dnia, w którym przestał on pełnić tę funkcję (art. 442 § 1 k.c.) nie może przesądzać o zasadności skargi, albowiem wyrok ten został wydany w stanie faktycznym, w którym nie został zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości spółki z o.o., a więc całkowicie odmiennym od występującego w niniejszej sprawie.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji (art. 424⁹ k.p.c.).

